

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
เรื่อง ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ
(Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้ดำเนินการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment) หรือการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ร่วมกับหน่วยงานกำกับติดตามการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กรมบัญชีกลาง จังหวัดและอำเภอทั่วประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐได้รับทราบถึงสถานการณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใส พร้อมทั้งส่งเสริมและพัฒนาให้หน่วยงานภาครัฐสามารถนำผลการประเมินไปใช้ประกอบการปรับปรุงและพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการปฏิบัติงาน การให้บริการ และการอำนวยความสะดวกต่อประชาชน นอกจากนี้ การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ยังได้รับการกำหนดให้เป็นเครื่องมือในการยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานภาครัฐตามตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๘๐) นั้น

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ยังคงใช้กรอบแนวทางการประเมินเช่นเดียวกับปีที่ผ่านมา เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐสามารถปรับปรุงพัฒนาตนเองตามหลักเกณฑ์การประเมินได้อย่างต่อเนื่อง และได้มีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานด้านการป้องกันการทุจริตในการปรับปรุงเนื้อหาการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนแผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการยกระดับมาตรฐานจริยธรรมภาครัฐ รวมถึงปรับเปลี่ยนรูปแบบการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศรองรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment System: ITAS) เพื่อให้ประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐได้มีส่วนร่วมในการสะท้อนความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐได้อย่างสะดวกและปลอดภัยมากยิ่งขึ้น

สำหรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ดำเนินการจนสำเร็จตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยมีกระบวนการกำกับ ควบคุมและกลั่นกรองตามลำดับ ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ช. ได้ร่วมมือกับสำนักงานสถิติแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ในการพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะทางวิชาการ เพื่อให้การประเมินเป็นไปอย่างถูกต้องและเป็นมาตรฐานเดียวกัน นอกจากนี้ คณะกรรมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ได้พิจารณาและกลั่นกรองกระบวนการและผลการประเมินเรียบร้อยแล้ว ดังนั้น คณะกรรมการ

ป.ป.ช. จึงได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๘๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๖ เห็นชอบผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หน่วยงานภาครัฐจะได้นำผลการประเมินไปสู่การปรับปรุงพัฒนาตนเองให้มีการบริหารงานภาครัฐที่ดี มีความโปร่งใส เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศไทยต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศฯ ฉบับนี้

ทั้งนี้ หน่วยงานภาครัฐที่เข้าร่วมการประเมินสามารถรับทราบรายละเอียดผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้จากระบบ ITAS ที่เว็บไซต์ <https://itas.nacc.go.th/> ตั้งแต่วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๖

(นายนิวัติไชย เกษมมงคล)
เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ความเป็นมาและพัฒนาการของการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส

ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA)

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ หรือ Integrity and Transparency Assessment หรือที่เรียกว่าการประเมิน ITA ถือเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐเครื่องมือหนึ่ง โดยเป็นเครื่องมือเชิงบวกที่มุ่งพัฒนาระบบราชการไทยเชิงสร้างสรรค์มากกว่ามุ่งจับผิด โดยเปรียบเสมือนเครื่องมือตรวจสุขภาพขององค์กรประจำปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศได้รับทราบถึงสถานะและปัญหาการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์กร ซึ่งผลการประเมินที่ได้จะสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาให้หน่วยงานภาครัฐสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน การให้บริการ สามารถอำนวยความสะดวก และตอบสนองต่อประชาชนได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งถือเป็นการยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานภาครัฐ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าการประเมิน ITA ไม่ได้มีจุดมุ่งเน้นในเรื่องของการจับผิด หรือวัดว่าหน่วยงานใดสุจริต หรือทุจริตมากกว่ากัน แต่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อประเมินธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการและการขับเคลื่อนโครงการ/กิจกรรมการป้องกันการทุจริต

การประเมิน ITA ได้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของหน่วยงานภาครัฐในทางปฏิบัติอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งความตื่นตัวและหันมาให้ความสนใจต่อการพัฒนาแพลตฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ของตนเองให้ทันสมัยและน่าสนใจมากขึ้น ที่สำคัญคือส่งผลให้หน่วยงานภาครัฐ มีการจัดการข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นระบบระเบียบและเตรียมความพร้อมในการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะให้ได้รับทราบและส่งเสริมให้เกิดการตรวจสอบอีกด้วย

สำหรับประชาชนและสังคมไทยแล้ว การประเมิน ITA ถือเป็นเครื่องมือที่ทุกคนจะได้มีส่วนร่วมในการสะท้อนความคิดเห็นเพื่อนำไปสู่พัฒนาการบริหารงานภาครัฐ เพื่อให้ประชาชนคนไทยได้รับบริการจากภาครัฐที่ดีขึ้น และยังส่งผลให้ประชาชนและสาธารณชนมีโอกาสดูมีส่วนร่วมกำกับติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐได้มากขึ้นอีกด้วย

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีการริเริ่มศึกษาวิจัย และออกแบบเครื่องมือการประเมิน ITA มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 และได้เริ่มดำเนินการทดลองประเมินเป็นครั้งแรก ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 ต่อเนื่องจนกระทั่งปัจจุบัน และได้มีการพัฒนาเครื่องมือการประเมินอยู่เป็นระยะ โดยสามารถแยกเป็นช่วงระยะเวลาของพัฒนาการในระยะต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. การศึกษาวิจัยและออกแบบเครื่องมือ (พ.ศ. 2552 – 2555) เกิดจากการริเริ่มและการสร้างความร่วมมือด้านการป้องกันการทุจริตระหว่างประเทศไทยและประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ด้วยความตระหนักถึงผลกระทบของปัญหาการทุจริตที่มีต่อสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และค่านิยมประชาธิปไตย ดังนั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงได้ประสานความร่วมมือกับคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตและสิทธิพลเมืองของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี (Anti-Corruption and Civil Rights Commission of Korea : ACRC) ดำเนินการพัฒนากรอบป้องกันการทุจริต แลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ในการต่อสู้กับปัญหาการทุจริตที่เป็นภัยร้ายแรงอยู่ในหลายพื้นที่ทั่วโลกในปัจจุบัน

โดย ...

โดยสำนักงาน ป.ป.ช. ได้ริเริ่มดำเนินการออกแบบและพัฒนาเครื่องมือวัดระดับความโปร่งใสที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือทางการบริหารสำหรับใช้ประกอบการกำหนดนโยบายและกำกับทิศทางการดำเนินงานให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โดยเรียกเครื่องมือนี้ว่า “ดัชนีวัดความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ” หรือ Transparency Index of the Public Agencies” ซึ่งได้เริ่มใช้ประเมินความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐจากเอกสารหลักฐานเชิงประจักษ์ หรือ evidence-based ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 - 2555

ในขณะเดียวกัน ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ก็ได้มีการพัฒนาเครื่องมือการประเมิน Integrity Assessment ซึ่งถูกออกแบบมาให้ใช้ในการวัดระดับการทุจริตและแนวโน้มของการทุจริต (corruption prone areas) โดยสำรวจจากการรับรู้การทุจริตของประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผลการประเมินที่ได้จะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการปราบปรามการทุจริต การยกระดับความโปร่งใสในการดำเนินงาน และการเพิ่มประสิทธิผลในการป้องกันการทุจริต Integrity Assessment เป็นกลไกป้องกันการทุจริตที่ได้รับการยอมรับอย่างสูงในระดับสากล โดยได้รับรางวัล United Nation Public Service Awards เมื่อปี พ.ศ. 2555

คณะกรรมการ ป.ป.ช. เล็งเห็นถึงจุดแข็งของเครื่องมือการประเมินทั้งในส่วนของประเทศไทย คือ Transparency Index of the Public Agencies และในส่วนของประเทศเกาหลีใต้คือ Integrity Assessment จึงได้มีมติให้บูรณาการเครื่องมือการประเมินทั้ง 2 เครื่องมือเข้าด้วยกัน และพัฒนาต่อยอดให้มีความสอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย แล้วเรียกเครื่องมือที่บูรณาการขึ้นมาใหม่นี้ว่า “Integrity and Transparency Assessment หรือ ITA” ซึ่งการประเมิน ITA ถือเป็นเครื่องมือการประเมินหน่วยงานภาครัฐในเชิงบวก มีวัตถุประสงค์เพื่อสะท้อนให้หน่วยงานภาครัฐแต่ละแห่งได้รับทราบผลการดำเนินงานในมิติด้านคุณธรรมและความโปร่งใสจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อย่างรอบด้าน รวมถึงเพื่อให้เกิดความตระหนักในการปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานบนฐานของความสุจริต เปิดเผย และเกิดประโยชน์ต่อประชาชนสูงสุด โดยมีกรอบการประเมิน ITA ประกอบด้วย 5 ดัชนี ได้แก่

1. ดัชนีความโปร่งใส (Transparency Index)
2. ดัชนีความพร้อมรับผิด (Accountability Index)
3. ดัชนีความปลอดภัยจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน (Corruption – Free Index)
4. ดัชนีวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร (Integrity Culture Index)
5. ดัชนีคุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน (Work Integrity Index)

และมีเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ITA จำนวนทั้งสิ้น 3 เครื่องมือ ได้แก่

1. แบบสำรวจหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence – Base Integrity and Transparency Assessment: EBIT)
2. แบบสำรวจความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment: IIT)
3. แบบสำรวจความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment : EIT)

2. การเริ่มขับเคลื่อนการประเมิน ITA (พ.ศ. 2555 – 2560) การประเมิน ITA ได้เริ่มทดลองใช้เป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2555 โดยเป็นการประเมินนำร่องด้วยความสมัครใจ จำนวน 8 หน่วยงาน จากนั้นสำนักงาน ป.ป.ช. ได้ดำเนินการขับเคลื่อนและขยายขอบเขตกลุ่มเป้าหมายการประเมินอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมหน่วยงานภาครัฐในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

/จนกระทั่ง ...

จนกระทั่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ขยายขอบเขตการประเมินเพิ่มเติมในส่วน ขององค์กรปกครองท้องถิ่นทั่วประเทศ ทำให้มีจำนวนหน่วยงานภาครัฐที่เข้าร่วม จำนวนทั้งสิ้น 8,197 หน่วยงาน ต่อมาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 - 2560 ได้ขยายขอบเขตกลุ่มเป้าหมายการประเมินเพิ่มเติมในส่วน ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ รวมจำนวนหน่วยงานที่เข้ารับการประเมินทั้งสิ้น 8,294 หน่วยงาน โดยตลอด ระยะเวลาระหว่างปี พ.ศ. 2555 - 2560 การขับเคลื่อนการประเมิน ITA เป็นการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานกำกับ หน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ และสำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา (เดิม) โดยมีรูปแบบการประเมินที่เป็นการจัดจ้างคณะที่ปรึกษาการประเมิน (Third Party) เป็น ผู้ดำเนินการประเมิน

ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 เป็นต้นมา สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีการจัดตั้งหน่วยงานภายใน ขึ้นตรง ต่อเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนการประเมิน ITA ได้แก่ ศูนย์ประเมินคุณธรรม และความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ โดยมีภารกิจในการขับเคลื่อนการประเมิน ITA และในปีเดียวกันนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2559 ให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงาน ต้องเข้าร่วม การประเมิน ITA ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 - 2560 จึงทำให้การประเมิน ITA ได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ การประเมิน จากการประเมินภาคสมัครใจ มาเป็นระบบการประเมินภาคบังคับตามมติคณะรัฐมนตรีเป็นครั้งแรก

นอกจากนี้ การประเมิน ITA ยังถูกกำหนดเป็นมาตรการเสริมเชิงบวกด้านการป้องกันและปราบปราม การทุจริตในยุทธศาสตร์ชาติ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2556 - 2560) ที่หน่วยงานภาครัฐ จะต้องแปลงแนวทางและมาตรการดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติ อีกด้วย

3. การพัฒนาและเปลี่ยนแปลงกรอบหลักเกณฑ์การประเมิน ITA (ปี พ.ศ. 2561 - 2564)

ในช่วงปลายปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 จนถึงต้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีการศึกษาทบทวนเพื่อพัฒนาต่อยอดเครื่องมือการประเมิน โดยได้ร่วมมือกับคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการพัฒนารายละเอียดตัวชี้วัดการประเมิน ITA ให้มีเนื้อหาครอบคลุมทั้งในด้าน คุณธรรม ความโปร่งใส และการทุจริตทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมไปถึงบริบทแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับ การทุจริตและเป็นไปในทิศทางเดียวกับการประเมินในระดับสากลด้วย โดยเฉพาะการพัฒนาการประเมิน ITA ให้มีความสอดคล้องและสนับสนุนการยกระดับค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย

โดยการประเมินรูปแบบนี้ได้ออกแบบให้มีความเชื่อมโยงกับการประเมินรูปแบบเดิม และมีการปรับเปลี่ยนที่สำคัญคือมุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนการประเมินจากเอกสารหลักฐานเป็นการมุ่งเน้นประเมิน ความโปร่งใสจากการเปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ และปรับปรุงตัวชี้วัดการประเมิน ให้มีความชัดเจนและสามารถนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาหน่วยงานได้อย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น โดยได้มีการปรับเปลี่ยนเครื่องมือและกรอบการประเมิน ITA จากเดิม ที่มีกรอบการประเมิน 5 ดัชนี มาเป็น 10 ตัวชี้วัด ภายใต้อะไหล่เครื่องมือการประเมิน จำนวนทั้งสิ้น 3 เครื่องมือ ได้แก่

1. แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment: IIT) ซึ่งเป็นการพัฒนาจากเครื่องมือเดิม ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ได้แก่
ตัวชี้วัดที่ 1 การปฏิบัติหน้าที่ (Bribery Fraud)

- ตัวชี้วัดที่ 2 การใช้งบประมาณ (Budget Misallocation)
- ตัวชี้วัดที่ 3 การใช้อำนาจ (Power Distortion)
- ตัวชี้วัดที่ 4 การใช้ทรัพย์สินของราชการ (Asset Misappropriation)
- ตัวชี้วัดที่ 5 การแก้ไขปัญหาการทุจริต (Anti – Corruption Improvement)

2. แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment: EIT) ซึ่งเป็นการพัฒนามาจากเครื่องมือเดิม ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด ได้แก่

- ตัวชี้วัดที่ 6 คุณภาพการดำเนินงาน (Service Quality)
- ตัวชี้วัดที่ 7 ประสิทธิภาพการสื่อสาร (Communication Efficiency)
- ตัวชี้วัดที่ 8 การปรับปรุงระบบการทำงาน (Procedure Improvement)

3. แบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (ต่อมาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ได้มีการเปลี่ยนชื่อเป็น แบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ) (Open Data Integrity and Transparency Assessment : ODI) ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงมาจากแบบสำรวจหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence – Base Integrity and Transparency Assessment : EBIT) จากเดิมที่เป็นการตรวจเอกสารหลักฐานเชิงประจักษ์ มาเป็นการตรวจประเมินการเปิดเผยข้อมูลเชิงคุณภาพ ผ่านหน้าเว็บไซต์หลักที่เป็นทางการของหน่วยงาน ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด ได้แก่

- ตัวชี้วัดที่ 9 การเปิดเผยข้อมูล (Open Data)
- ตัวชี้วัดที่ 10 การป้องกันการทุจริต (Anti-Corruption Practice)

ในขณะเดียวกัน สำนักงาน ป.ป.ช. ยังได้ดำเนินการออกแบบและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศรองรับการประเมิน ITA ที่มีชื่อว่า “ITAS” โดยเป็นศูนย์กลางในการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินที่มีความทันสมัย ช่วยให้หน่วยงานภาครัฐที่เข้าร่วมการประเมิน สามารถบริหารจัดการข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การประเมิน ITA สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

หลังจากที่มีการศึกษาทบทวนและพัฒนาเครื่องมือและระบบการประเมินดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้มีนโยบายให้นำมาใช้ในการประเมินนับตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 โดยเป็นการประเมินนำร่องในหน่วยงานประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ ซึ่งถือเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักและมีจำนวนมากที่สุดของการประเมิน ITA ถึงแม้ว่าในปีแรกจะพบปัญหาในการดำเนินการอยู่บ้าง แต่ก็ทำให้พบว่าสามารถดำเนินการประเมินหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศได้อย่างรวดเร็ว ตามกรอบระยะเวลาเดียวกัน สามารถลดงบประมาณลดระยะเวลาที่ใช้ในกระบวนการประเมินได้อย่างมาก ทำให้หน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินได้รับทราบแนวทางและมีการปรับตัวต่อการประเมินได้

ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 เป็นต้นมา สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กร โดยได้มีการแบ่งส่วนราชการและการจัดตั้งหน่วยงานทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนการประเมิน ITA ได้แก่ สำนักประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส โดยมีหน้าที่และอำนาจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนการประเมิน ITA โดยตรง และในปีเดียวกันนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2561 ให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงาน ต้องเข้าร่วมการประเมิน ITA ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2564 ตามแนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด

โดยการประเมิน ITA ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2564 เป็นการดำเนินการรูปแบบการจัดจ้าง คณะที่ปรึกษาการประเมิน (Third Party) โดยการกำกับดูแลมาตรฐานทางวิชาการของสำนักงาน ป.ป.ช. ผ่านกลไกของคณะอนุกรรมการกำกับและพัฒนาการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ และคณะกรรมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและผู้แทนองค์การระหว่างประเทศ ภายใต้ความเห็นชอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อให้การประเมินหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศ สามารถขับเคลื่อนได้ ที่มีกระบวนการ ขั้นตอน และระยะเวลาเป็นมาตรฐานเดียวกันและมีความน่าเชื่อถือทางวิชาการ

และจากการพัฒนาการประเมิน ITA อย่างต่อเนื่อง จึงทำให้การประเมิน ITA ได้รับการยอมรับและถูกกำหนดเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จในภาพรวมและเป็นกลยุทธ์สำคัญในยุทธศาสตร์และนโยบายระดับชาติ อาทิ การเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จและกลยุทธ์สำคัญยุทธศาสตร์ชาติ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 – 2564) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 “พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก” การเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามนโยบายของคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศตช.) และการเป็นเครื่องมือในการวัดความสำเร็จของเป้าประสงค์ที่ 16.5 “ลดการทุจริตและรับสินบนทุกรูปแบบอย่างมีนัยสำคัญ” ตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goal : SDGs) ของประเทศไทย

และที่สำคัญการประเมิน ITA ได้ถูกกำหนดให้เป็นตัวชี้วัดสำคัญของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) ประเด็นที่ 21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งเป็นการดำเนินการตามนโยบายมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 มีผลบังคับใช้เมื่อ 18 เมษายน 2562 โดยได้มีการกำหนดเป้าหมายในระยะแรก (พ.ศ. 2561 – 2565) ได้แก่ ร้อยละของหน่วยงานภาครัฐที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน (85 คะแนนขึ้นไป) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

4. การปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินการประเมิน ITA (พ.ศ. 2565 - ปัจจุบัน)

การประเมิน ITA ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เป็นต้นมา เป็นการดำเนินการประเมินที่ยังคงกำหนดกรอบแนวทางในการดำเนินงานที่เชื่อมโยงและต่อเนื่องจากการประเมินในปีที่ผ่านมา เพื่อให้หน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินได้มีการพัฒนาการดำเนินงานตามกรอบและหลักเกณฑ์การประเมิน ITA ได้อย่างต่อเนื่อง การปรับปรุงพัฒนาตนเองในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาสามารถส่งผลต่อผลการประเมินของหน่วยงาน และสามารถแสดงให้เห็นถึงพัฒนาของแต่ละหน่วยงานเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาได้อย่างชัดเจน

แต่อย่างไรก็ตาม การประเมิน ITA ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีแนวนโยบายให้สำนักงาน ป.ป.ช. ทำการศึกษาวิเคราะห์เพื่อปรับรูปแบบการดำเนินการประเมิน จากเดิมที่เป็น การดำเนินการประเมิน ITA โดยการจ้างจัดจ้างคณะที่ปรึกษาการประเมิน (Third Party) มาเป็นการดำเนินการด้วยตนเองโดยสำนักงาน ป.ป.ช. โดยมาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 114/2564 เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2564 เห็นชอบร่างรายงานการศึกษาการปรับการบริหารจัดการการประเมิน ITA

3) กลไกดำเนินการประเมิน ได้แก่ สำนักงาน ป.ป.ช. มีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินกระบวนการต่าง ๆ ในการประเมิน เช่น ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบและให้คะแนนตามแบบสำรวจที่กำหนด รวมไปถึง มีบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานที่เข้ารับการประเมินทั้งในด้านกระบวนการประเมิน และในด้านเนื้อหาในการประเมิน โดยจำแนกบทบาทหน้าที่ในการดำเนินการประเมิน ดังนี้

1) สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด เป็นหน่วยดำเนินการประเมินหน่วยงานภาครัฐที่เข้าร่วมการประเมินของแต่ละจังหวัด ประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐประเภท จังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ (เมืองพัทยา) รวมทั้งสิ้น 76 จังหวัด

2) สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค เป็นหน่วยกำกับและกลั่นกรองการประเมินให้มีความถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดและเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยจำแนกการกำกับและกลั่นกรองหน่วยงานภาครัฐที่เข้าร่วมการประเมินแต่ละภาค ดังนี้

ภาคที่ 1 จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชัยนาท นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สมุทรปราการ สระบุรี สิงห์บุรี และอ่างทอง

ภาคที่ 2 จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษในจังหวัดจันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตรวค นครนายก ปราจีนบุรี ระยอง และสระแก้ว

ภาคที่ 3 จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ โยธธศรีสะเกษ สุรินทร์ อุบลราชธานี และอำนาจเจริญ

ภาคที่ 4 จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม บึงกาฬ มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด เลย สกลนคร หนองคาย หนองบัวลำภูและอุดรธานี

ภาคที่ 5 จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน แพร่ พะเยา แม่ฮ่องสอน ลำปาง และลำพูน

ภาคที่ 6 จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดกำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์ และอุทัยธานี

ภาคที่ 7 จังหวัดและ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดกาญจนบุรี นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร และสุพรรณบุรี

ภาคที่ 8 จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดกระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ภูเก็ต ระนอง และสุราษฎร์ธานี

ภาคที่ 9 จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตรัง นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา และสตูล

3) สำนักประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยดำเนินการประเมินหน่วยงานภาครัฐที่เข้าร่วมการประเมินประเภทหน่วยงานของรัฐสภา หน่วยงานของศาล หน่วยงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ หน่วยงานของอัยการ ส่วนราชการระดับกรม องค์กรมหาชน รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐอื่น ๆ กองทุน สถาบันอุดมศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ

/ความสำคัญ...

ความสำคัญของการประเมิน ITA ในปัจจุบัน

คณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2565 ได้มีมติเห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐ ให้ความร่วมมือและเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 - 2570 โดยการกำหนดกลุ่มเป้าหมายหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินฯ แนวทางการประเมินฯ และเครื่องมือการประเมินฯ ให้เป็นไปตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด ดังนั้น การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ จึงเป็นมาตรการที่สำคัญของรัฐบาล ในการพัฒนาภาครัฐในด้านคุณธรรมและความโปร่งใส ที่ได้รับการให้ความสำคัญและการยอมรับในระดับประเทศ ดังจะเห็นได้จากการถูกกำหนดเป็นเป้าหมายของนโยบายและแผนงานระดับประเทศ ได้แก่

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ.2561 - 2580) ได้กำหนดให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ เป็นหนึ่งในตัวชี้วัดของแผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 หน่วยงานภาครัฐที่เข้าร่วมการประเมินฯ จะต้องมียุทธศาสตร์การประเมินผ่านเกณฑ์ (85 คะแนน) จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 84 และ จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 100 ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2570

ต่อมาเมื่อวันที่ 17 มกราคม 2566 คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ซึ่งมีสาระสำคัญ คือ การปรับแก้เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ให้มีความท้าทายยิ่งขึ้น ซึ่งเดิมกำหนดให้ “หน่วยงานภาครัฐที่เข้าร่วมการประเมินฯ ในปี พ.ศ. 2566 จะต้องมียุทธศาสตร์การประเมินผ่านเกณฑ์ (85 คะแนน) จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 84” เป็น “จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 100 ในทุกปี (พ.ศ. 2566 - 2570)”

และที่สำคัญ การประเมิน ITA ยังได้รับความสำคัญ ในการนำค่าคะแนนเฉลี่ยของหน่วยงานภาครัฐ ทั่วประเทศ ไปกำหนดเป็น เป้าหมายระดับประเด็น (21) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งกำหนดให้ในช่วงปี พ.ศ. 2566 - 2570 หน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินฯ จะต้องมียุทธศาสตร์การประเมินไม่น้อยกว่า 89 คะแนน

กระบวนการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

1. กระบวนการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

เป็นการประเมินคุณลักษณะด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานผ่านทางระบบ ITAS โดยการกำหนดตัวชี้วัดในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับคุณธรรมและความโปร่งใส จำนวน 10 ตัวชี้วัด ซึ่งใช้วิธีการเก็บข้อมูลจาก 3 แบบวัด อันมีรายละเอียดของการประเมินดังนี้

1) แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment) หรือแบบวัด IIT เป็นการสอบถามการรับรู้และความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน ประกอบด้วย บุคลากรของหน่วยงานภาครัฐ ตั้งแต่ระดับผู้บริหาร ผู้อำนวยการ/หัวหน้า ข้าราชการ/พนักงาน ไปจนถึงลูกจ้าง/พนักงานจ้าง/พนักงานจ้างเหมาบริการที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยงานภาครัฐมาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในได้เข้ามามีส่วนร่วมสะท้อนความคิดเห็นต่อการปฏิบัติราชการของหน่วยงาน ใน 5 ตัวชี้วัด ได้แก่

- ตัวชี้วัดที่ 1 การปฏิบัติหน้าที่
- ตัวชี้วัดที่ 2 การใช้งบประมาณ
- ตัวชี้วัดที่ 3 การใช้อำนาจ
- ตัวชี้วัดที่ 4 การให้ทรัพย์สินของราชการ และ
- ตัวชี้วัดที่ 5 การแก้ไขปัญหาการทุจริต

/วิธีการ...

วิธีการจัดเก็บข้อมูลด้วยแบบวัด IIT

- หน่วยงานนำช่องทางการเข้าตอบแบบวัด IIT และ Code ของหน่วยงาน ไปเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์แก่บุคลากรภายในของหน่วยงาน

- บุคลากรภายในของหน่วยงานเข้ามาตอบแบบวัด IIT ด้วยตนเองทางระบบ ITAS โดยผู้ตอบ จะต้องยืนยันตัวตนโดยการระบุ Code ของหน่วยงานให้ถูกต้อง จึงจะสามารถเข้าตอบได้

ขนาดกลุ่มตัวอย่างของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน

- กลุ่มตัวอย่างชั้นต่ำของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน กำหนดจำนวนร้อยละ 10 ของจำนวนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในทั้งหมด แต่จะต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า 30 คน

- กรณีหน่วยงานมีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในจำนวนน้อยกว่า 30 คน ให้เก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในทั้งหมด

- กรณีหน่วยงานมีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในจำนวนมากกว่า 4,000 คน ให้เก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในไม่น้อยกว่า 400 คน

โดยระบบ ITAS จะคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของแต่ละหน่วยงานโดยอัตโนมัติ

2) แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment) หรือแบบวัด EIT เป็นการสอบถามการรับรู้และความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก ประกอบด้วย บุคคล นิติบุคคล บริษัทเอกชน หรือหน่วยงานของรัฐอื่นที่เคยมารับบริการหรือมาติดต่อตามภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ ในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 รวมไปถึง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางใดทางหนึ่งหรือได้รับผลกระทบจากการกำหนดนโยบาย การปฏิบัติหน้าที่ หรือการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกได้เข้ามามีส่วนร่วมสะท้อนความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ใน 3 ตัวชี้วัด ได้แก่

ตัวชี้วัดที่ 6 คุณภาพการดำเนินงาน

ตัวชี้วัดที่ 7 ประสิทธิภาพการสื่อสาร และ

ตัวชี้วัดที่ 8 การปรับปรุงระบบการทำงาน

วิธีการจัดเก็บข้อมูลด้วยแบบวัด EIT

จากการศึกษาวิเคราะห์และทบทวนปัญหาอุปสรรคของการจัดเก็บข้อมูล EIT ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 พบปัญหาดังต่อไปนี้

1) สัดส่วนระหว่างจำนวนผู้มาตอบแบบวัด EIT ที่มาจากการประชาสัมพันธ์เชิญชวนของหน่วยงานที่มุ่งเน้นการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ซึ่งไม่สามารถควบคุมคุณภาพของข้อมูลได้ เมื่อเทียบกับจำนวนแบบวัด EIT ที่สำนักงาน ป.ป.ช. ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลตามค่าขั้นต่ำของแต่ละหน่วยงาน โดยใช้วิธีการจัดเก็บตามระเบียบวิธีวิจัยอย่างเคร่งครัดเพื่อให้ข้อมูลมีคุณภาพนั้น พบว่าสัดส่วนของผู้มาตอบแบบวัด EIT ที่มาจากการประชาสัมพันธ์เชิญชวนของหน่วยงานมีจำนวนมากกว่าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ดำเนินการจัดเก็บเป็นอย่างมาก ซึ่งมีแนวโน้มที่จะคลาดเคลื่อนได้หากหน่วยงานมีการจัดตั้งหรือคัดเลือกผู้มาตอบแบบวัด EIT

2) หน่วยงานมีข้อกังวลว่าสำนักงาน ป.ป.ช. จะดำเนินการเก็บข้อมูล EIT จากกลุ่มเป้าหมายที่ไม่ใช่ผู้มารับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่แท้จริงของหน่วยงาน

3) มีประเด็นข้อถกเถียงกันถึงแนวทางการจัดเก็บข้อมูลว่า ควรมุ่งเน้นแนวทางการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินได้เป็นจำนวนมาก หรือควรจัดเก็บข้อมูลอย่างรัดกุมตามระเบียบวิธีวิจัยที่จะเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้ในจำนวนไม่มาก

ดังนั้น ในการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จึงได้กำหนดให้มีการรวบรวมการจัดเก็บข้อมูล EIT ดังต่อไปนี้

1. วิธีการจัดเก็บข้อมูลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (EIT) และขนาดของกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1.1 เพื่อเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน จึงกำหนดให้มีการจัดเก็บ EIT ส่วนที่ 1 ผู้รับบริการหรือผู้ที่มาติดต่อราชการเข้าตอบด้วยตนเอง โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้รับบริการหรือผู้ที่มาติดต่อกับหน่วยงานภาครัฐในการเข้าตอบด้วยตนเอง

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างส่วนที่ 1

- กำหนดจำนวนร้อยละ 10 ของประมาณการจำนวนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกทั้งหมด แต่จะต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า 30 คน

- กรณีหน่วยงานมีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกน้อยกว่า 30 คน ให้เก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกทั้งหมด

- กรณีหน่วยงานมีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก จำนวนมากกว่า 4,000 คน ให้เก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกไม่น้อยกว่า 400 คน ซึ่งหน่วยงานจะต้องเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และกำกับติดตามให้มีผู้ตอบตามเงื่อนไขที่กำหนด

1.2 เพื่อให้การจัดเก็บข้อมูลเป็นไปตามระเบียบวิธีวิจัย จึงกำหนดให้มีการจัดเก็บ EIT ส่วนที่ 2 ผู้ประเมินจัดเก็บข้อมูล ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 หน่วยงานไม่ต้องนำเข้าข้อมูลรายชื่อของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก โดยผู้ประเมินจะเป็นผู้วิเคราะห์กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก คัดเลือก และจัดเก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางใดทางหนึ่ง หรือได้รับผลกระทบจากการกำหนดนโยบาย การปฏิบัติหน้าที่ หรือการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ทั้งนี้ เพื่อลดปัญหาในส่วนของการกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และลดโอกาสในการลือคผลคำตอบ

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างส่วนที่ 2 กำหนดจำนวนร้อยละ 10 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำส่วนที่ 1 แต่จะต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า 10 คน

2. การคำนวณผลแบบวัด EIT คะแนนแบบวัด EIT คะแนนเต็ม 30 คะแนน มาจาก 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ผู้รับบริการหรือติดต่อราชการเข้าตอบด้วยตนเอง 15 คะแนน และส่วนที่ 2 ผู้ประเมินจัดเก็บข้อมูล 15 คะแนน ซึ่งจะทำให้หน่วยงานหรือประชาชนสามารถเปรียบเทียบผลคะแนนระหว่าง 2 ส่วนได้ว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่ หากผลคะแนนระหว่าง 2 ส่วนขัดแย้งกัน อาจสะท้อนได้ว่าหน่วยงานมีการจัดตั้งหรือคัดเลือกผู้ตอบแบบวัด EIT

วิธีการเข้าตอบออนไลน์ทางระบบ ITAS ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกสามารถเข้าตอบแบบวัด IIT และแบบวัด EIT ด้วยตนเองโดยตรงทางระบบ ITAS ซึ่งในปีที่ผ่านมาได้มีข้อกังวลจากผู้ตอบแบบวัดเกี่ยวกับการใช้หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน 13 หลัก ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคลมาใช้เพื่อยืนยันการเข้าตอบ และมีข้อกังวลว่าอาจมีการนำหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน 13 หลักของผู้อื่นมาใช้ในการตอบแบบวัดแทนตนเอง อีกทั้ง ข้อจำกัดทางกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ดังนั้น ในการประเมิน ITA ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จึงได้มีการปรับให้การเข้าตอบแบบวัด IIT และแบบวัด EIT เป็นการใช้นโยบายเลขโทรศัพท์และยืนยันตัวตนด้วยรหัสผ่านครั้งเดียว (OTP) แทน ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกและเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในความปลอดภัยของข้อมูลผู้ตอบมากยิ่งขึ้น

การสอบทานการจัดเก็บข้อมูลแบบวัด EIT สำนักงาน ป.ป.ช. ได้จัดทำหลักปฏิบัติในการจัดเก็บข้อมูลและกลั่นกรองแบบวัด EIT สำหรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังต่อไปนี้

1) EIT ส่วนที่ 1 ผู้รับบริการหรือผู้ที่มาติดต่อราชการเข้าตอบด้วยตนเอง ดำเนินการกลั่นกรองแบบวัด EIT ด้วยวิธีการดังนี้

1.1) การสุ่มตรวจสอบหมายเลข IP Address ของผู้ตอบแบบวัด EIT เนื่องจากคอมพิวเตอร์และโทรศัพท์แต่ละเครื่องจะมีหมายเลข IP Address เป็นของตนเอง ดังนั้น หากมีการใช้หมายเลข IP Address เดิมเข้ามาลงทะเบียน แต่มีการเปลี่ยนหมายเลขโทรศัพท์ในการขอรับรหัสผ่านครั้งเดียว (OTP) ซึ่งจะเป็นสัญญาณที่แสดงว่าหน่วยงานอาจจะมีการจัดตั้งผลคะแนนของแบบวัด EIT

1.2) การสุ่มตรวจสอบย้อนกลับจากหมายเลขโทรศัพท์ที่ตอบแบบวัด EIT ว่าเป็นผู้รับบริการหรือมีส่วนได้ส่วนเสียของหน่วยงาน และได้เข้าทำแบบวัด EIT ด้วยตนเองจริงหรือไม่

2) EIT ส่วนที่ 2 ผู้ประเมินจัดเก็บข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์โครงสร้างและภารกิจของหน่วยงานก่อนที่จะดำเนินการจัดเก็บข้อมูล เพื่อให้การเก็บข้อมูลแบบวัด EIT เป็นการเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้มารับบริการหรือมีส่วนได้ส่วนเสียที่แท้จริงของหน่วยงาน

3) แบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment) หรือแบบวัด OIT เป็นการตรวจสอบระดับการเปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐตามที่กำหนดต่อสาธารณชน ซึ่งหน่วยงานจะต้องนำ URL ที่ได้เผยแพร่ข้อมูลไว้ทางหน้าเว็บไซต์หลักของหน่วยงานมาระบุลงในระบบ ITAS โดยแบ่งออกเป็น 2 ตัวชี้วัด ได้แก่

ตัวชี้วัดที่ 9 การเปิดเผยข้อมูล โดยมีตัวชี้วัดย่อย ได้แก่

ตัวชี้วัดย่อยที่ 9.1 ข้อมูลพื้นฐาน

ตัวชี้วัดย่อยที่ 9.2 การบริหารงาน

ตัวชี้วัดย่อยที่ 9.3 การจัดซื้อจัดจ้าง

ตัวชี้วัดย่อยที่ 9.4 การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล และ

ตัวชี้วัดย่อยที่ 9.5 การส่งเสริมความโปร่งใส และ

ตัวชี้วัดที่ 10 การป้องกันการทุจริต มีตัวชี้วัดย่อย ได้แก่

ตัวชี้วัดย่อยที่ 10.1 การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต และ

ตัวชี้วัดย่อยที่ 10.2 มาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ได้มีการปรับปรุงประเด็นคำถามในแบบวัด OIT ตามความร่วมมือทางนโยบายของสำนักงาน ป.ป.ช. ร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ท. ในการขับเคลื่อนประเด็นนโยบายไม่รับของขวัญ (No Gift Policy) และความร่วมมือของสำนักงาน ป.ป.ช. กับสำนักงาน ก.พ. ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 นำไปสู่การปรับปรุงประเด็นขับเคลื่อนภาครัฐใน 2 ประเด็นดังกล่าวเพิ่มเติมในแบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (OIT) และมีการปรับลดบางข้อและปรับปรุงข้อความอันเป็นองค์ประกอบของบางข้อให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

การสอบทานในการตรวจให้คะแนนแบบวัด OIT

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้กำหนดให้มีการสอบทานในการตรวจให้คะแนนแบบวัด OIT เพื่อให้การตรวจให้คะแนนแบบวัด OIT ของสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดทั้ง 76 แห่งทั่วประเทศ เป็นไปภายใต้มาตรฐานเดียวกัน อันจะนำมาสู่การให้ความยอมรับและการให้ความเป็นธรรมแก่หน่วยงานที่เข้ารับการประเมิน ITA จึงได้กำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะทำงานให้คำปรึกษาทางวิชาการในด้านมาตรฐานการตรวจให้คะแนนแบบวัด

OIT จำนวน 10 คณะ เพื่อทำหน้าที่ในการการสุ่มตรวจสอบมาตรฐานการตรวจให้คะแนนแบบวัด OIT และให้คำปรึกษาทางวิชาการในด้านมาตรฐานการตรวจให้คะแนนแบบวัด OIT แก่สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดทั่วประเทศ โดยมีการเชิญผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ท. และสำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีองค์ความรู้ทางวิชาการและมีความเชี่ยวชาญในด้านการป้องกันการทุจริต การสำรวจและประเมินผล เข้ามาเป็นองค์คณะในการให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทางวิชาการต่อมาตรฐานการตรวจให้คะแนนตามแบบวัด OIT

2. การคำนวณผลการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ผลการประเมิน ประกอบด้วย ค่าคะแนน ซึ่งมีคะแนนเต็ม 100 คะแนน มาจากแบบวัด IT จำนวน 30 คะแนน, แบบวัด EIT ส่วนที่ 1 จำนวน 15 คะแนน, แบบวัด EIT ส่วนที่ 2 จำนวน 15 คะแนน และแบบวัด OIT จำนวน 40 คะแนน โดยค่าคะแนนดังกล่าวสามารถจำแนกเป็นระดับผลการประเมินออกเป็น 7 ระดับ ดังนี้

คะแนน	ระดับ
95.00 – 100	AA
85.00 – 94.99	A
75.00 – 84.99	B
65.00 – 74.99	C
55.00 – 64.99	D
50.00 – 54.99	E
0 – 49.99	F

การปรับระดับผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (RATING SCORE)

วิธีการประกาศผลการประเมินโดยนำคะแนนที่หน่วยงานได้มาจำแนกตามระดับผลการประเมินดังกล่าว ได้เริ่มใช้ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 เป็นต้นมา ซึ่งจากการลงพื้นที่กำกับติดตามการประเมินและการรับฟังความคิดเห็นจากทั้งหน่วยงานที่เข้ารับการประเมินและหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับติดตามการประเมิน ประกอบกับการที่สาธารณชนและสื่อมวลชนได้มีเสียงสะท้อนเกี่ยวกับระดับผลการประเมิน ITA ว่าจากการแบ่งระดับตามช่วงคะแนนดังกล่าว เมื่อมีการประกาศผลการประเมินแล้วอาจทำให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในการแปลผลการประเมินว่าหน่วยงานที่มีผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ มีเพียงหน่วยงานที่ได้คะแนนต่ำกว่า 50 คะแนน (ระดับ F) ส่วนหน่วยงานที่ได้คะแนน 50 คะแนนขึ้นไป (ระดับ E - AA) คือ หน่วยงานที่มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ ซึ่งเกณฑ์ผ่านการประเมินตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ ที่กำหนดให้หน่วยงานที่ผ่านการประเมินจะต้องมีผลการประเมิน 85 คะแนนขึ้นไป ดังนั้น หน่วยงานที่ได้ระดับ A คือ หน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์ขั้นพื้นฐานของการประเมินเท่านั้น มิใช่เป็นระดับคะแนนที่ดีเยี่ยม ในส่วนของหน่วยงานที่อยู่ในระดับที่ต่ำกว่า A (B - F) คือ หน่วยงานที่มีผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์

ดังนั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงมีมติการประชุมครั้งที่ 63/2566 เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2566 เห็นชอบให้มีการปรับระดับผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (RATING SCORE) และสำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีการจัดทำประกาศสั่งปดปรน ป.ป.ช. เรื่อง การปรับระดับผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (RATING SCORE)

เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2566 โดยได้มีหนังสือถึงหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลหน่วยงานที่เข้ารับการประเมินฯ เพื่อขอความอนุเคราะห์แจ้งประกาศสำนักงาน ป.ป.ช. ดังกล่าว ไปยังหน่วยงานภาครัฐภายใต้การกำกับดูแล

การปรับเปลี่ยน Rating Score ในครั้งนี้ เป็นการปรับเปลี่ยนเพื่อให้การอ่านค่าคะแนน ITA สอดคล้องกับค่าเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ เพื่อลดความสับสนและความเข้าใจผิดเกี่ยวกับผลการประเมินฯ อีกทั้ง เป็นการกระตุ้นให้หน่วยงานภาครัฐที่เข้าร่วมการประเมินฯ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการผ่านเกณฑ์ประเมินฯ ที่ได้กำหนดไว้ โดยไม่กระทบกับวิธีการคิดคะแนนที่กำหนดไว้เดิม ดังนั้น ในกรณีที่หน่วยงานใดได้มีการกำหนดให้ผลการประเมิน ITA 2566 เป็นตัวชี้วัดหรือใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติราชการ ยังคงสามารถใช้ "ค่าคะแนน ITA" ได้เช่นเดิม โดยไม่ต้องคำนึงถึงการจำแนกชื่อ Rating Score ใหม่

ในการปรับระดับผลการประเมินฯ ได้ยึดค่าเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ โดยจำแนกค่าคะแนนออกเป็น 2 กลุ่มหลัก ประกอบด้วย 1) หน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์ค่าเป้าหมาย คือ หน่วยงานที่ได้ 85 คะแนนขึ้นไป 2) หน่วยงานที่ไม่ผ่านเกณฑ์ค่าเป้าหมาย คือ หน่วยงานที่ได้น้อยกว่า 85 คะแนน นอกจากนี้ ได้มีการจำแนกระดับภายในกลุ่มตามเงื่อนไขที่กำหนด ดังตารางที่ปรากฏ

คะแนน	เงื่อนไข	ระดับ
95.00 – 100	เครื่องมือการประเมิน คือ IIT , EIT ส่วนที่ 1 , EIT ส่วนที่ 2 , OIT จะต้องมียผลคะแนนทุกเครื่องมือ 95 คะแนนขึ้นไป	ผ่านดีเยี่ยม
85.00 ขึ้นไป	เครื่องมือการประเมิน คือ IIT , EIT ส่วนที่ 1 , EIT ส่วนที่ 2 , OIT จะต้องมียผลคะแนนทุกเครื่องมือ 85 คะแนนขึ้นไป	ผ่านดี
85.00 ขึ้นไป	เครื่องมือการประเมิน คือ IIT , EIT ส่วนที่ 1 , EIT ส่วนที่ 2 , OIT เครื่องมือใดเครื่องมือหนึ่ง มีผลคะแนนน้อยกว่า 85 คะแนน	ผ่าน
70.00 – 84.99	ไม่มี	ต้องปรับปรุง
0 – 69.99	ไม่มี	ต้องปรับปรุง โดยด่วน

ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ
Integrity and Transparency Assessment: ITA
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
ประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
พื้นที่ภาค 5
จังหวัดเชียงราย

ที่	หน่วยงาน	อำเภอ	คะแนน ITA 2566	เปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา	ระดับผลการประเมิน
1	องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย	เมืองเชียงราย	89.83	-0.23	ผ่าน
2	เทศบาลนครเชียงราย	เมืองเชียงราย	95.56	+4.20	ผ่านดี
3	เทศบาลตำบลบ้านดำ	จุนตาล	89.02	+0.62	ผ่าน
4	เทศบาลตำบลป่าตาล	จุนตาล	87.89	+4.07	ผ่าน
5	เทศบาลตำบลยางฮอม	จุนตาล	85.32	-2.86	ผ่าน
6	เทศบาลตำบลศรี้ง	เชียงของ	92.37	+0.15	ผ่านดี
7	เทศบาลตำบลบุญเรือง	เชียงของ	83.92	-5.02	ต้องปรับปรุง
8	เทศบาลตำบลเวียง	เชียงของ	97.01	+3.21	ผ่านดี
9	เทศบาลตำบลเวียงเชียงของ	เชียงของ	71.75	-6.37	ต้องปรับปรุง
10	เทศบาลตำบลศรีดอนชัย	เชียงของ	96.88	+23.86	ผ่านดี
11	เทศบาลตำบลสถาน	เชียงของ	81.72	+3.68	ต้องปรับปรุง
12	เทศบาลตำบลห้วยซ้อ	เชียงของ	88.89	-0.16	ผ่าน
13	เทศบาลตำบลบ้านแซว	เชียงแสน	84.45	-0.76	ต้องปรับปรุง
14	เทศบาลตำบลแม่เงิน	เชียงแสน	95.65	+7.52	ผ่าน
15	เทศบาลตำบลโพนก	เชียงแสน	88.15	-7.01	ผ่าน
16	เทศบาลตำบลเวียง	เชียงแสน	92.33	+1.01	ผ่านดี
17	เทศบาลตำบลเวียงเชียงแสน	เชียงแสน	95.88	+5.62	ผ่าน
18	เทศบาลตำบลจิว	เทิง	90.87	+1.35	ผ่าน
19	เทศบาลตำบลเชียงเคี่ยน	เทิง	94.15	+19.17	ผ่าน
20	เทศบาลตำบลบ้านปล้อง	เทิง	95.57	-1.67	ผ่าน
21	เทศบาลตำบลเวียงเทิง	เทิง	91.97	-2.59	ผ่านดี
22	เทศบาลตำบลสันทรายงาม	เทิง	93.03	+6.32	ผ่านดี
23	เทศบาลตำบลหาว	เทิง	97.15	+4.98	ผ่านดี
24	เทศบาลตำบลป่าเมะ	ป่าแดด	93.86	+2.93	ผ่านดี
25	เทศบาลตำบลป่าแดด	ป่าแดด	78.07	-10.42	ต้องปรับปรุง
26	เทศบาลตำบลโรงช้าง	ป่าแดด	88.08	+1.23	ผ่าน
27	เทศบาลตำบลศรีโพธิ์เงิน	ป่าแดด	71.20	-23.55	ต้องปรับปรุง
28	เทศบาลตำบลสันมะค่า	ป่าแดด	85.56	+10.50	ผ่าน
29	เทศบาลตำบลพญาเม็งราย	พญาเม็งราย	91.26	-2.07	ผ่าน
30	เทศบาลตำบลเม็งราย	พญาเม็งราย	85.58	+13.89	ผ่าน
31	เทศบาลตำบลไม้ยา	พญาเม็งราย	83.76	-4.73	ต้องปรับปรุง
32	เทศบาลตำบลเมืองพาน	พาน	97.27	+7.35	ผ่านดี
33	เทศบาลตำบลสันมะเค็ด	พาน	88.68	+5.04	ผ่าน
34	เทศบาลตำบลดอยฮาน	เมืองเชียงราย	93.25	+10.52	ผ่าน
35	เทศบาลตำบลดอยฮาง	เมืองเชียงราย	88.78	+1.72	ผ่าน
36	เทศบาลตำบลท่าสาย	เมืองเชียงราย	93.41	+2.15	ผ่านดี
37	เทศบาลตำบลท่าซุด	เมืองเชียงราย	94.24	-4.54	ผ่านดี
38	เทศบาลตำบลสนามกอล์ฟ	เมืองเชียงราย	88.49	-4.70	ผ่านดี
39	เทศบาลตำบลบ้านดู่	เมืองเชียงราย	79.91	-2.63	ต้องปรับปรุง
40	เทศบาลตำบลป่าอ้อดอนชัย	เมืองเชียงราย	91.08	+11.95	ผ่าน

ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566